

них дисциплін Інституту історії України НАН України (за сумісництвом).

Ірина Нінелівна багато часу приділяє керівництву та консультуванню молодого плеяди науковців. Вона підготувала 14 кандидатів та 2 докторів історичних наук.

І.Н. Войцехівська автор близько 300 наукових і навчально-методичних праць, серед яких 6 монографій, 8 підручників і навчальних посібників, чимало бібліографічних покажчиків і термінологічних довідників, підготовлених одноосібно чи у співавторстві з колегами. Серед них: Академік Володимир Іконников: життєпис та бібліографія (К., 1998), Джерелознавство історії України. Довідник (К., 1998), Спеціальні історичні дисципліни. Навч. посібник (К., 2008), Професор В'ячеслав Стрельський (К., 2010) та ін. Ірина Нінелівна – заступник головного редактора часопису «Пам'ять століть», член редколегії щорічного альманаху «Історичний календар», наукового академічного видання «Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики», наукових видань «Україна дипломатична», «Український богослов», «Історико-географічні дослідження в Україні», «Пам'ятки. Археографічний щорічник» та ін.

І.Н. Войцехівська – вчений секретар наукового історичного товариства Нестора-літописця, член правління Міжнародного історичного клубу «Планета». Науковець неодноразово нагороджувалась грамотами Міністерства освіти і науки України, Державного комітету архівів України. Професор відзначена медаллю 2000-ліття Різдва Христового, знаком «Софія Русова» (2007).

Ірина Нінелівна – прекрасна жінка, колега, добра, щира, відкрита для співбесідника, справедлива. Завжди випромінює щедрість. Усмішка завжди налаштовує на доброзичливість, взаєморозуміння. Спілкуючись з Іриною Нінелівною, завжди ловиш себе на думці, що саме таким і є справжній інтелігент. Ввічливість, толерантність, мудрість, високий рівень освіченості, уважність до дрібниць, гостинність... Цей перелік можна продовжувати й продовжувати.

Вітаючи Ірину Нінелівну з ювілеєм, від щирого серця зичимо якнайміцнішого здоров'я, активного довголіття, життєвого оптимізму, на снаги, великого людського щастя Вам і Вашим рідним, достатку, родинного затишку, творчої енергії для реалізації нових ідей, всіляких гараздів на життєвому шляху.

© *Анатолій Коцур, Віктор Коцур*

ХАЙ СТЕЛИТЬСЯ ДОЛЯ РУШНИКАМИ ... (ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА КАПЕЛЮШНОГО ВАЛЕРІЯ ПЕТРОВИЧА)

Історія долі така ж барвиста і яскрава, складна і непередбачувана, як візерунки українського рушника, що супроводжує людину все життя. Рушник випромінює силу, енергію, захищає людину на складних, тернистих шляхах долі. А ще – це кольори рідної землі, України.

До особливо щасливих людей, яких доля веде праведним шляхом, належить Валерій Петрович Капелюшний – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Народжений на землі Великого Кобзаря, він є щирим українцем, патріотом свого народу, який з відкритою душею і серцем несе знання і добро підростаючому поколінню. Щирість, доброзичливість, здатність зрозуміти і підтримати характеризують стиль його керівництва колективом кафедри, взаємовідносини з друзями та колегами. «Ми запросто відкриваємо двері кафедри етнології та краєзнавства», – цей вислів студентів вдало характеризує психологічну і творчу атмосферу кафедри, налаштування колек-

тиву на співпрацю і творчий пошук, на здобуття нових професійних висот. Велика людяність і щедрість душі є такими ж невід'ємними складовими характеристиками Валерія Петровича, як і вагомі здобутки і досягненнями на науковій і навчально-педагогічній ниві.

Валерій Петрович Капелюшний народився 2 липня 1963 р. в с. Соболівка Шполянського району Черкаської області. У 1980 р. він закінчив Шполянську середню школу №3 із золотою медаллю. Обдарований, працелюбний і старанний, він витримав усі важкі іспити на початковому етапі життя, визначив його мету й неухильно йшов своїм тернистим шляхом. Природа наділила його великими здібностями, музикальністю, добрим серцем, а також наполегливістю і цілеспрямованістю у досягненні поставленої мети.

Етапним для юнака став вступ до Київського університету, де він закінчив з відзнакою два факультети: спочатку історичний (1980–1985 рр.), а потім – юридичний (1995–1998 рр.), ставши фахівцем з історії та згодом – права. У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка Валерій Петрович пройшов шлях від асистента до професора, доктора історичних наук, завідувача кафедри етнології та краєзнавства.

Наукові інтереси проф. В.П. Капелюшого характеризуються концентрацією на актуальних та новітніх проблемах історичної науки. У 1991 р. він захистив кандидатську дисертацію по темі «Історіографія розвитку науки і її зв'язків з промисловим виробництвом в Україні в 50-і–80-і роки». У 1996–1999 рр. був докторантом історичного факультету. Впродовж цих років він підготував і захистив у 2004 р. докторську дисертації «Українська національна державність доби визвольних змагань (1917–1921 рр.): Історіографія». Він є визнаним фахівцем з проблем історіографії історії України, історіографії національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. в Україні, становлення та розвитку української державності.

В.П. Капелюшний безпосередньо причетний до формування нової системи вищої освіти в Україні, багато зусиль та часу віддав адміністративно-педагогічній роботі на посадах заступника декана та декана юридичного факультету Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України (1994–2005 рр.), розробив та викладав нормативний курс «Історія держави і права України». Він неодноразово призначався головою ДЕК, ліцензійних та акредитаційних комісій вузів.

У 2006 р. Валерій Петрович став професором, а з жовтня 2006 р. – завідувачем кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Для студентів історичного факультету ним розроблені та успішно викладаються нормативні курси та спецкурси: «Зарубіжна етнологія», «Історія української державності», «Історична етнологія України», «Історія української та зарубіжної культури», «Історична етногеографія».

Валерій Петрович – автор і співавтор понад 150 наукових, науково-популярних, навчально-методичних праць, публікацій з актуальних проблем вітчизняної історії, української державності, історії держави та права України, історіографії історії України, етнології. Ним одноосібно чи у співавторстві підготовлено 5 наукових монографій, 12 підручників та навчальних посібників, зокрема: Нариси з історії України: новий погляд. Ч. 1. – К.: Вирій, 1996; Історія держави і права України. – К.: Вентурі, 1996; Історія українського права. – К.: Олан, 2001; Замасковані імена: Псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. – К.: Нора-Прінт, 2001; Історія держави і права України: Навчальний посібник у схемах, таблицях та визначеннях основних термінів. – К., 2001; Правознавство: Навч. посібник. – К.: Інформаційно-правовий центр, 2002; Основи правознавства: Навч. посібник. – К.: Школа, 2003; Українська нація: витоки, становлення і сьогодення. – К.: Олан, 2003; Здобута і втрачена незалежність: Історіографічний нарис української державності доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.). – К.: Олан, 2003; Сучасна Україна: історичні, правові, економічні та духовно-культурні аспекти становлення і розвитку. – Вид. 2-е, виправлене і доповнене. – К., 2005; Українська етнологія: Навч. посібник / За ред. В.К. Борисенко. – К.: Либідь, 2007; Спеціальні історичні дисципліни: довідник. – К.: Либідь, 2008; Історія України: підручник / Кер. авт. кол. Г.Д. Казьмирчук. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008; Українознавство: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М.І. Обушного. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008; История Украины: учебник для высших учебных заведений / Под ред. Г.Д. Казьмирчука. – К.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2010 та ін.

Проф. В.П. Капелюшний від 2007 р. є головою спеціалізованої вченої ради Д 26.001.01 по захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей «Етнологія», «Всесвітня історія» (до червня 2012 р. також «Українознавство (історія)») при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Він також є членом спеціалізованої вченої ради Д 27.053.01 по захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей «Історія науки і техніки» та «Історія України» при Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди. Під його керівництвом підготовлено одного доктора і 10 кандидатів історичних наук.

Проф. В.П. Капелюшний – відповідальний редактор збірника наукових праць «Етнічна історія народів Європи», член редакційних колегій наукових фахових видань: «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія», збірник наукових праць «Елисавет», «Часопис української історії». Впродовж багатьох років плідно працює в якості наукового консультанта та рецензента багатотомної Енциклопедії Сучасної України.

За вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну наукову і педагогічну працю у 2003 р. В.П. Капелюшний удостоєний почесного звання «Заслужений працівник освіти України». Указом Президента України від 2 квітня 2010 р. обраний членом Громадської гуманітарної ради.

Сердечно вітаючи Валерія Петровича Капелюшного з нагоди 50-річчя з дня народження, бажаємо йому світлої долі, нових професійних звершень, успіху та великого щастя на довгій українській ниві. Дай, Боже, Вам віку довгого та здоров'я доброго.

*«Нехай душа у Вас ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,
Своїм теплом Вас завжди сонце гріє,
Слова подяки лунуть звідусіль.
В житті нехай все буде, що потрібно,
Без чого не складається життя,
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічна нестаріюча душа».*

**Колектив кафедри етнології та
краєзнавства історичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

ШЛЯХЕТНИЙ ІНТЕЛІГЕНТ (ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАНДИДАТА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТА ОЛЕКСАНДРА ЮРІЙОВИЧА КОМАРЕНКА)

Олександр Юрійович Комаренко народився 4 січня 1964 р. у м. Києві в прекрасній родині інтелігентів. Батько, Юрій Григорович (1923–1985 рр.), учасник Великої Вітчизняної війни, працював на відповідальних посадах у структурах Уряду України й Президії НАН України, нагороджений багатьма орденами та медалями. Мати, Наїна Василівна (1933–2010 рр.), відомий вчений-історик, історіограф, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, лауреат Державної премії України. Багато в чому своїм власним прикладом сприяла підвищеному інтересу до історії, який перетворився на справу всього життя.

В 1971–1981 рр. юнак навчався і успішно закінчив Київську середню школу № 57 із поглибленим вивченням англійської мови. Саме за шкільною партою твердо й остаточно вирішив пов'язати свою долю з історією та з історичним факультетом Київського університету імені Тараса Шевченка, куди поступив у 1981 р. на денне відділення. Чому саме на істфак? О.Ю. Комаренко вважав і такої ж думки дотримується тепер, що відповіді практично на всі глобальні та злободенні питання сьогодення приховані саме в історії, яка весь час повторюється.

